

Aftaná kjarnorkubumbuna. Her ein móðir við sínum særða barni

royndir við at skjóta rakettir frá F-15 flogfór-um eftir fylgisveinum í rúmdini. Hetta vilja amerikanarar ikki samráðast um.

Bannið kríggi í rúmdini

— Vit í Sovjetsamveldin-um ynskja, at alt kríggj í rúmdini verður bannað. Her er talan um at banna rakettum, sum verða skotnar frá jørðini, frá flogfór-um ella fylgisvein-um, t.v.s. allari krígsfóring í rúmdini og ikki eini avmarkaðari krígsfóring, soleiðis sum amerikanarar higartil hava sagt seg vilja ganga við til. Eisini skal verða bannað at gera álop frá rúmdini á mál á jørðini.

Eyggleiða vit úrslitið frá amerikonskum royndum, so verður mett, at teir um eini 10 til 20 ár hava herstöðir úti í rúmdini, sum kunna gera álop á mál á jørðini við laservápnunum. Eisini hetta ynskir Sovjet at banna, áðrenn tað er vorðið ov seint.

— Steðga vit ikki hesi herduddingini í rúmdini nú, so ganga ikki nógv ár til bekurnar um stjórnu-kríggj gerast veruleiki.

— Men útbyggja amerikanarar ikki júst sína stríðsmegi, tí teir meta ikki, at ein avtala við russar um avvápnad ella steðg í herduddingini heldur, og at tað er vónleyst at hava eftirlit við, um russar ikki kortini útbyggja stríðsmegina?

Ilja sigur, at bæði amerikanarar og russar hava so góða útgerð í dag, at teir eru førir fyri at

hava eftirlit hvør við øðrum.

Vinna pening upp á vápn

Ilja heldur fyri, at ein av orsökunum til, at amerikanarar ikki vilja steðga hernaðardubbingini, er hon, at vápnadnaðurin vinnur so nógvan pening í lotuni.

Tað er nevniliga nógv týðandi fólk í USA, sum ynskja, at tað almenna brúkar pengar til nýggj vápn, tí tá verður vápnadnaðurin førur fyri at vinna enn meira pening.

Ilja heldur fyri, at Reagan hevur fingið stuðul frá peningasterkum monnum í USA til seinasta val, og nú kann hann ikki annað enn fylgja teirra ynskjum um at herða vápnadubbingina, soleiðis at m.a. vápnadnaðurin verður tryggjaður vinning.

— Pengar avgera nógv viðurskipti í USA. Tað finnst t.d. eingi privatir vápnafraðsmeginarar í Sovjetsamveldinum, meðan tað eru fleiri av teimum í USA. Talan er um stórar fyritekur, sum vinna fleiri milliardir krónur upp á vápnadubbingina.

Siðani nevni Ilja hina orsökina til at amerikanarar ikki vilja steðga hernaðardubbingini. Siðani 1917 hava kapitalistisk lond ikki viljað góðtikið, at sosialisma er til. Og enn dagin í dag, 67 ár eftir oktoberkollveltingina í Sovjetsamveldinum, so vilja kapitalistisk lond ikki viðrøkna rættin hjá hesi samfelagsskipan at vera til, tí hon er so ymisk

frá teirri, sum er í kapitalistiskum londum.

Friðarlig samvinna

— Er orsøkin til hetta ikki tann, at tey kapitalistisku londini bera ótta fyri, at Sovjetsamveldið og hini londini eystanfyri leggja allan heimin undir seg, ella er hetta vesturlendsk propaganda?

— Hetta er ikki rætt, tí príncippið um friðarlaga samvinnu við kapitalistisku londini varð longu framt av Lenin, og varð hetta m.a. gjørt við at føra eina friðarlaga kapping við kapitalistisku londini.

Socialisman kann geva sín moralska stuðul til socialistisku kreftirnar í teimum kapitalistisku londunum, sum ynskja at gera seg galdandi. Taka vit t.d. Danmark, so eru vit solidariskir við Jørgen Jensen og ikki við Schlüter, men vit lata hann ikki fáa vápn ella pengar. Tað eru nógvir møguleikar, og sum taka ymiska tíð, frá at fara frá kapitalismu til socialismu í einum landi. Tann tíðin, tá fólk trúði, at ein heims-kollvelting fór at henda, er farin.

Sovjet er umgyrt av amerikanskari hermegi

Ilja sigur, at socialisman í sær sjálvum er ikki áleypandi. Og fara vit at sammeta uppbyggjningina av stríðsmegini í USA og Sovjet, siggja vit, hvør tað er, sum ynskir at fáa valdið á hesi jørð. Sovjetsamveldið hevur ongur herstöðir í øðrum londum, meðan amerikanarar hava meginpartin av sínari kjarnorkumegi uttan fyri USA. Teir hava eina hálva mill. hermenn ymsa staðni í heiminum. Hyggja vit at teimum kortum, sum eru gjørd yvir herstöðir í heiminum, so siggja vit, at Sovjetsamveldið erheilt umgyrt av herstöðum — frá Japan til Vesturtýskland. Alla staðni hava amerikanarar sínar herstöðir.

Ilja visir eisini á, at Sovjet hevur ongur veruligar flogberar eins og, amerikanarar. Einku sovjetisk flogfar, sum kann lenda á skipsdekki, hevur kjarnorkuvápn umborð, meðan hetta er heilt vanligt fyri amerikonsk flogfar á flogberunum, ið hava stød um allan heimin.

So hyggja vit at, hvussu stríðsmegin er bygd upp, ávikavist í USA og í Sovjetsamveldinum, siggja vit, hvør leggur størri dent á álop.

Frið á jørð

Ilja sigur at enda, at Sovjetsamveldið ynskir frið á jørð fram um alt annað. Landið er so mikið stórt, at tað ganga nógv ár, áðrenn landið er útbyggt, og hetta krevur nógvan pening. Landið hevur tí ikki ráð til at brúka ov nógvan pening til vápnadubbing.

— Eg havi t.d. vitjað her í Føroyum í nakrar dagar og sæð, hvussu væl tykkara samferðsla er útbyggt. Í okkara landi eru enn nógv pláss, har eingir vegir eru, og har vit tí eru noyddir til at brúka flogfór og tyrlur. Vit skulu búka nógvir pengar til at menna eystara partin av Sibiria og fjareysturpartin av Sovjetsamveldinum, hóast tað, at tað ikki búgva so nógv fólk her. Men her liggja stór náttúrurikidømi.

— Tað skulu nógvir pengar til eitt slíkt menningararbeiði, men fyrst og fremst er neyðugt við friði, skulu vit klára at fremja hesar ætlanir.

Kapitalistiskar afturhaldskreftir

— Men hvi brúkar Sovjet tað so nógvan pening til at útbyggja stríðsmegina?

— Tað eru vit noyddir til, og tað eru vit eisini sera harmir um. Eg havi jú nevnt, at aðalmálið hjá kapitalismuni er at leypa á Sovjetsamveldið og beina fyri okkara samfelagsskipan. Royna vit ikki at byrgja upp fyri hesum, so

fáa afturhaldskreftirnar í Vesturheiminum fritt spæl.

— Nú ein dagin stóð at lesa í onkrum blað, at vit í Vesturheiminum eiga ikki taka friðarprát Sovjetsamveldsins fyri fult, tí vit kenna frá søguni, at kommunistarnir hava lagt land eftir land undir seg, og i dag vita vit, at sovjetiska bjørnin er svong. Hvat hevur tú at siga til tað?

— Eg skilji als ikki meiningina við hasum. Vit hava ikki lagt lond undir okkum. Sovjetsamveldið

varðveitir og verjir tað søguliga øki, sum var við í sovjetiska ríkinum fyri kollveltingina. Sovjetsamveldið gjørdi Bornholm frælst aftur eftir kríggj og var har í eitt ár og tók seg so burtur aftur, tí vit vóru ikki ynsktir har longur.

— Øðrvisi var í Eystur-europa, tí har ynsktu sovjetistarnir at fáa okkara stuðul, og tað hava londini her fingið.

Søkt

verður eftir íbúð til eitt av starvsfólki okkara.

Tíðindablaðið Sosialurin
tlf. 1 18 20

Friðarframsýning

Mánadagin 10. desember, ið er mannarættindadagur ST, verður skipað fyri framsýning í hølum Havnar Arbeidsmannafelags, Tinghúsvegi 5.

Friðarplakatir — Plansjur — Klipp og annað.

Filmssýningar — Ingun Simonsen syngur.

Opið er mánadagin kl. 16-21.

Felagið Friú Føroyar

Jóla-gávan

Føroysk smyrjibretti

Fáast allastaðni í Føroyum

Vegl. prisur kr. 37⁵⁰